

**KLIMAATBEGROTING
INITIATIEFVOORSTEL 040**

De ondergetekenden, lid van de raad van de gemeente Eindhoven, hebben de eer het volgende initiatiefvoorstel aan te bieden.

Tom van den Nieuwenhuijzen, raadslid GroenLinks
Arnold Raaijmakers, raadslid PvdA

EINDHOVENSE KLIMAATAMBITIES

De Eindhovense klimaatambities zijn enkele jaren geleden vastgelegd. In 2035 wil Eindhoven energieneutraal zijn exclusief mobiliteit, in 2045 inclusief mobiliteit. Ambities die ten tijden van het vastleggen erg ambitieus waren. Eindhoven liep voorop en was, zoals we dat graag zijn, grenzeloos ambitieus.

Er zijn in de afgelopen jaren veel stappen gezet in het borgen van de verduurzaming van de stad in beleid en in de stad. Zo werkt Eindhoven sinds 2012 op initiatief van GroenLinks met The Natural Step. Duurzaamheid zou daarmee geborgd moeten zijn binnen alle beleidsterreinen.

De gemeente Eindhoven heeft een afdeling Duurzaamheid die door middel van projectleiders op verschillende afdelingen ondersteunt om zo duurzaam mogelijk te werken. Daarnaast is er een energiemanager die ervoor moet zorgen dat de gemeente zelf zo weinig mogelijk energie gebruikt. De gemeente Eindhoven koopt uitsluitend duurzame energie in.

De afgelopen jaren is de gemeente en daarmee de stad vooral bezig geweest om zich klaar te maken voor de transitie naar een duurzame stad. Met het programma duurzame ontwikkeling 2015-2018 heeft het college met de raad haar ambities gedeeld.

In de beantwoording van de raadsvragen van GroenLinks in juni 2015 geeft het college aan dat zij verwacht, op basis van een aanname voor de CO₂ uitstoot in 1990 (aanname is dat deze gelijk is aan die van 2009), dat de uitstoot met 23% daalt in 2020 (in tegenstelling tot de gerechtelijke uitspraak van 25% in 2020 die minimaal noodzakelijk is om de opwarming van de aarde niet hoger te laten zijn dan 2C). Ook geeft het college aan geen tussendoelstelling voor 2020 te hebben.

In december werd het klimaatakkoord van Parijs gesloten. Dit akkoord is niet alleen historisch omdat hierin de absolute noodzaak van de 2C norm (en de erkenning dat eigenlijk 1,5C het maximum zou moeten zijn) wordt vastgelegd, maar ook omdat alle landen in de wereld het akkoord hebben ondertekend.

De conclusie is dat het bestaande Eindhovense programma niet meer voldoet aan de recente ontwikkelingen nationaal en internationaal.

Momenteel ligt in de tweede kamer de Klimaatwet ter behandeling. Een initiatief van PvdA en GroenLinks.

DE KLIMAATWET	p. 3
DE EINDHOVENSE KLIMAATBEGROTING	p. 3
DUIDELIJKHEID	p. 4
BESLUITPUNTEN	p. 4
ONTWERP RAADSBESLUIT	p. 5

DE KLIMAATWET

De Klimaatwet biedt een kader waarbinnen beleidsplannen van overheden uitgevoerd dienen te worden. De wet stelt het eindpunt vast en schetst de weg ernaar toe, maar vult het niet in. Dat eindpunt wordt gevormd door twee doelen in 2050: 95 procent minder CO₂-uitstoot en 100 procent duurzaam opgewekte energie. Het tussenstation is 2030, waarin we 55 procent minder CO₂ mogen uitstoten. De wet is daaronder getrapd opgebouwd: onder de geschetste doelstellingen hangen vijfjaarlijkse klimaatplannen, die de doelen en acties schetsen voor de komende vijf jaar. Deze vijfjaarlijkse klimaatplannen zijn gesynchroniseerd met de vijfjaren rapportages uit de Parijs Klimaatop. Dit zorgt voor stabiliteit in het tot zover gemaakte beleid. Denk bijvoorbeeld aan subsidies

op zonnepanelen, waarvan de voorwaarden in het verleden vaak zijn veranderd wat zorgde voor verwarring en een afwachtende houding onder Nederlanders.

Onder het vijfjarenplan hangt de jaarlijkse klimaatbegroting, die de doelen per beleidsterrein voor dat jaar uiteenzet. Er zijn spelregels voor de jaarlijkse klimaatbegroting: doelstellingen mogen onderling, dus tussen ministeries, worden uitgewisseld, als de overkoepelende doelen maar gehaald worden, en als doelstellingen niet gehaald worden dan moet het ingelopen worden in het jaar daarna. De regering legt over de klimaatbegroting verantwoording af, net zoals over de financiële begroting.

EINDHOVENSE KLIMAATAMBITIES

GroenLinks en PvdA doen in dit initiatiefvoorstel de oproep om ook in Eindhoven een vergelijkbaar initiatief te starten. Zo willen wij dat Eindhoven zich minimaal aan dezelfde doelen houdt als opgesteld in de landelijke Klimaatwet en vragen wij om ook in Eindhoven vijfjaarlijkse klimaatplannen te maken voor het terugdringen van broeikasgassen, energiebesparing en de toename van het aandeel duurzame energie.

Als er een Klimaatwet bestaat, waarom moeten we in Eindhoven ook nog een klimaatinitiatief? Als de doelstelling 100 procent duurzaam opgewekte energie in 2050 geldt voor heel Nederland, dan moet dat ook gelden voor Eindhoven. Sterker nog, onze Eindhovense ambitie is 2045. Maar strijden tegen klimaatverandering doe je niet alleen op landelijk niveau. Ook lokaal en regionaal moet er een hoop gebeuren om de doelstellingen te halen. Het is belangrijk dat een innovatieve stad als Eindhoven laat zien dat zij dit initiatief omarmt en mede mogelijk wil maken. Eindhoven kan zo een leidende rol spelen; een voorbeeldfunctie vervullen voor andere steden.

Ook op gemeenteniveau moeten we ons aan de duurzaamheidsdoelstellingen uit de Klimaatwet houden. Deze doelstellingen zijn ambitieuzer dan het programma duurzame ontwikkeling 2015-2018, en dat is noodzakelijk.

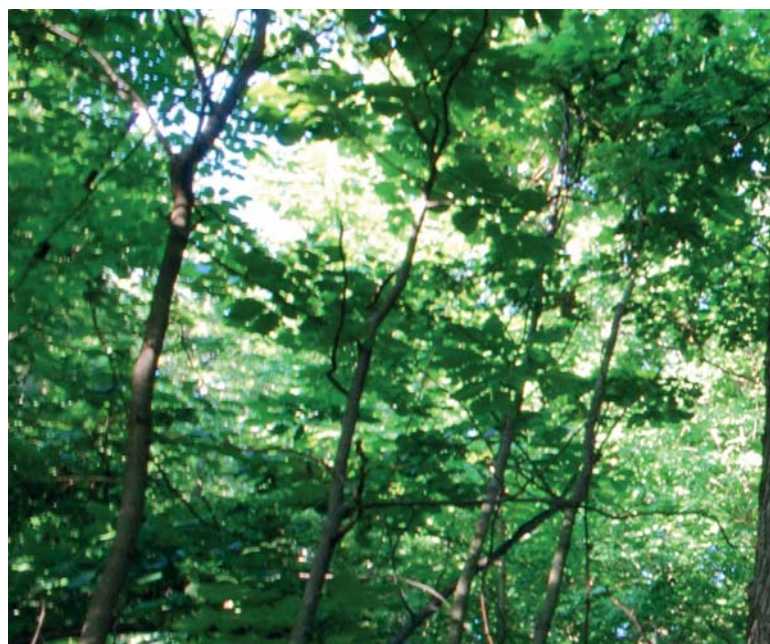

Na de uitspraak in de zaak Urgenda heeft Nederland en dus ook de gemeente Eindhoven de plicht meer inspanning te leveren om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen. Het kabinet bereidt nu extra maatregelen voor om de doelstelling van de zaak van Urgenda te halen. Eindhoven moet hetzelfde gaan doen. Dat zal onvermijdelijk gevolgen hebben voor de begroting.

Daarnaast vragen wij Eindhoven op lokaal niveau vijfjarige klimaatplannen op te stellen, die voortvloeien uit de doelstellingen van de Klimaatwet. Daarmee zou het programma duurzame ontwikkeling niet alleen meer ambitie en urgentie krijgen, het is tegelijkertijd het eerste vijfjarenplan.

Ook stellen de wethouder Duurzaamheid en de wethouder Financiën tezamen de klimaatbegroting voor het komende jaar op. Deze wordt besproken tezamen met de begroting. Alle Eindhovense wethouders krijgen eigen CO₂-doelstellingen en de plicht om jaarlijks te rapporteren over de besparingen op de eigen portefeuilles. Zo moet er in kaart worden gebracht waar de kansen liggen. De wethouder Duurzaamheid is niet de enige wethouder die de stad moet verduurzamen, maar moet een coördinerende rol spelen in het hele college van B&W. Zo krijgt Eindhoven een integraal duurzaamheidsbeleid. In de bijlage is een conceptverordening opgenomen als voorbeeld hoe het lokale klimaatinitiatief eruit komt te zien.

De gemeente moet niet alleen een voorbeeldfunctie zijn voor andere gemeenten, maar ook voor de bedrijven en de inwoners van Eindhoven. Omdat we volledig verantwoordelijk zijn voor de gemeentelijke organisatie, kunnen we ook daar strengere doelstellingen eisen. Daarom willen wij een 100 procent uitstootvrije en 100 procent duurzame gemeentelijke organisatie in 2025.

DUIDELIJKHEID

De Klimaatwet biedt, zoals hierboven al geschetst, een duidelijk kader waar binnen gehandeld kan worden. Het biedt stabiliteit door lange termijndoelen en het vijfjarenplan, maar ook flexibiliteit, doordat het iedere vijf jaar opnieuw wordt vastgesteld en nieuwe technologische ontwikkelingen kunnen worden ingebouwd.

En het maakt klimaatdoelstellingen duidelijk zichtbaar en controleerbaar, door de jaarlijkse klimaatbegroting. De synchronisatie met de vijfjaren rapportage van de Parijs Klimaatovereenkomst zorgt ervoor dat de plannen zijn afgestemd op het grote geheel.

Met een vertaling van de Klimaatwet naar lokaal niveau nemen we dezelfde systematiek over. Daarmee wordt het klimaatbeleid verankerd in ieder onderdeel van gemeentelijk beleid - wat we terug zien in de klimaatbegroting en de voorjaars-klimaatnota. Prudent klimaatbeleid wordt daarmee even vanzelfsprekend als prudent financieel beleid. Prudent klimaatbeleid kent dus ook baten en lasten, een overzicht van uitgaven (uitstoot) en ontvangsten (mitigerende omstandigheden) en een CO2 begin- en eindbalans. Het dwingt tot secuur kijken, en echt nadenken wat duurzamer kan.

Daar en later komen dichterbij. Daar moet je niet op wachten, daar moet je iets aan doen. Met ambitieuze maar concrete doelen, met een duidelijk plan, met jaarlijkse planning en controle. Als er één stad in het land is dat het goede voorbeeld kan geven is het wel Eindhoven. Laten we die mogelijkheid met beide handen aangrijpen.

BESLUITPUNTEN

Met het aannemen van dit klimaatinitiatief stemt de gemeenteraad in met het zo snel mogelijk uitvoeren van de volgende punten:

🌿 Overnemen van de doelstellingen uit de initiatief-Klimaatwet: 95 procent minder CO2 uitstoot en 100 procent duurzame opgewekte energie in Eindhoven in 2050. In 2030 stoot de stad 55 procent minder CO2 uit.

🌊 Opstellen van vijfjarige klimaatplannen, die voortvloeien uit de doelstellingen van de Klimaatwet.

🌿 Aansluiten bij het rapportage ritme van de Parijs Overeenkomst

🌊 Het huidige 'Programma Duurzame Ontwikkeling 2015-2018' uit te breiden tot 2020 en te beschouwen als het vijfjarenplan tot 2020 en daarin een aanpassing van het 'Programma Duurzame Ontwikkeling' voor te leggen aan de raad zodat die voldoet aan bovenstaande uitgangspunten.

🌿 Verankeren van de doelstellingen uit de Klimaatwet binnen iedere portefeuille van het college, met een uitwerking per programma.

🌊 Deze doelstellingen per portefeuille jaarlijks uitwerken in een klimaatbegroting, deze wordt net zoals de financiële begroting voorgelegd aan de Raad en na uitvoer ter verantwoording eveneens voorgelegd aan de Raad.

🌿 Deze opgave ten aanzien van de gemeentelijke organisatie vorm te geven door een doelstelling van een 100 procent uitstootvrije en 100 procent duurzame gemeentelijke organisatie in 2025.

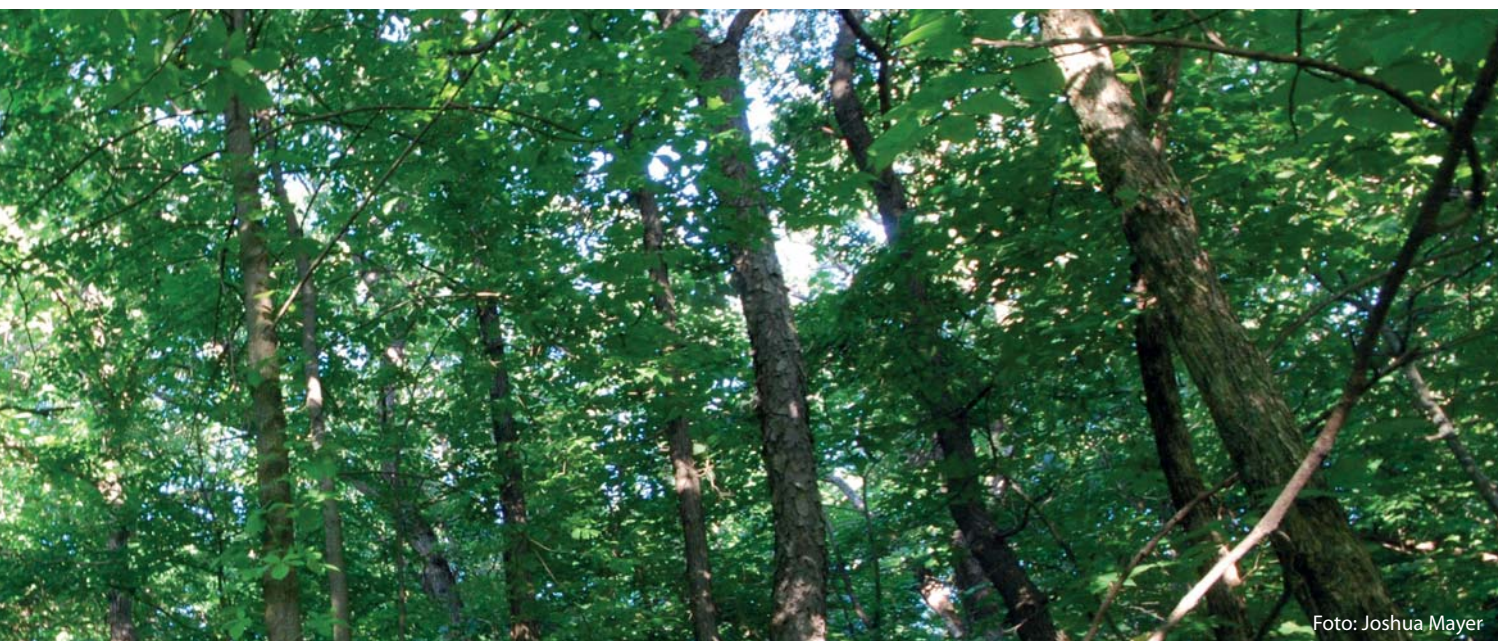

Foto: Joshua Mayer

ONTWERP RAADSBSLUIT

raadsnummer **16R6632**

De raad van de gemeente Eindhoven;

Gezien het initiatiefvoorstel van dhr. T. van den Nieuwenhuijzen (GroenLinks) en dhr. A. Raaijmakers, (PvdA) "Klimaatbegroting 040" aangeboden d.d. 26 januari 2016;

Besluit:

- I. Het college de opdracht te geven tot het zo snel mogelijk uitvoeren van de volgende punten;
 - a. Overnemen van de doelstellingen uit de initiatief-Klimaatwet: 95 procent minder CO₂ uitstoot in 2050 en 100 procent duurzame opgewekte energie in Eindhoven in 2045. In 2030 stoot de stad 55 procent minder CO₂ uit.
 - b. Opstellen van vijfjarige klimaatplannen, die voortvloeien uit de doelstellingen van de Klimaatwet.
 - c. Aansluiten bij het rapportage ritme van het klimaatakkoord van Parijs.
 - d. Het huidige 'Programma duurzame ontwikkeling 2015-2018' uit te breiden tot 2020 en te beschouwen als het eerste klimaatplan tot 2020 en de aanpassing van het programma duurzame ontwikkeling voor te leggen aan de raad, zodat die voldoet aan bovenstaande uitgangspunten.
 - e. Verankeren van de doelstellingen uit de Klimaatwet binnen iedere portefeuille van het college, met een uitwerking per programma.
 - f. Deze doelstellingen per portefeuille jaarlijks uitwerken in een klimaatbegroting, deze wordt net zoals de financiële begroting voorgelegd aan de Raad en na uitvoering ter verantwoording eveneens voorgelegd aan de Raad.
 - g. Deze opgave ten aanzien van de gemeentelijke organisatie vorm te geven door een doelstelling van een 100 procent uitstootvrije en 100 procent duurzame gemeentelijke organisatie in 2025.
- II. en daartoe de Klimaatverordening gemeente Eindhoven 2016 vast te stellen;

Artikel 1. Klimaatdoel

1. Het gemeentelijk beleid voorziet in het onomkeerbaar stapsgewijs terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen in onze gemeente ten opzichte van de uitstoot in 1990, en wel volgens de volgende taakstellingen:
 - a. Een vermindering met ten minste 55 procent per 1 juli 2030 en een vermindering met ten minste 95 procent per 1 juli 2050.
 - b. 100% duurzaam opgewekte energie per 1 juli 2045.
2. Het klimaatdoel wordt bereikt onder meer, en in samen hang met, te formuleren bindende taakstellingen voor energiebesparing en de toename van het aandeel duurzame energie op basis van de laatste wetenschappelijke inzichten en de stand van de techniek.
3. De taakstellingen, bedoeld in deze verordening gelden als grenswaarden en bepalen de maximum hoeveelheid broeikasgas, uitgedrukt in Megaton CO₂e, die in de betreffende periode in onze gemeente mag worden uitgestoten en welk maximum niet mag worden overschreden.

Artikel 2. Klimaatplan

1. Burgemeester en wethouders stellen eenmaal in de vijf jaar – voor het eerst in het jaar van de inwerkingtreding van deze verordening – een gemeentelijk klimaatplan op, met dien verstande dat het Programma duurzame ontwikkeling 2015-2018 uitgebreid wordt tot 2020 en beschouwd wordt als het eerste klimaatplan.
2. Het klimaatplan geeft richting aan de aspecten van het klimaatdoel zoals geformuleerd in artikel 1 lid 1 en de jaarlijkse taakstellingen in de klimaatbegroting.
3. Burgemeester en wethouders betrekken bij de voorbereiding van het klimaatplan belanghebbende instellingen en organisaties.
4. Op de voorbereiding van het klimaatplan is de Verordening Samenspraak en Inspraak gemeente Eindhoven 2008 van toepassing.
5. Burgemeester en wethouders rapporteren over de resultaten van het klimaatplan en sluit daarbij aan bij het rapportage ritme van het klimaatakkoord van Parijs.

Artikel 4. Klimaatbegroting

1. Burgemeester en wethouders zenden jaarlijks een klimaatbegroting, met expliciete vermelding van de taakstellingen ten aanzien van duurzame energie en energiebesparing, aan de leden van de raad voor de taakstelling voor het komende jaar. Hierin worden de inspanningen vermeld met betrekking tot alle portefeuilles.
2. De klimaatbegroting wordt tegelijkertijd met de programmabegroting ter vaststelling aangeboden aan de leden van de raad conform de artikelen 186 – 258 van de Gemeentewet. De inspanningen in de klimaatbegroting worden vastgelegd en uitgewerkt in het betreffende onderdeel van de programmabegroting.
3. De klimaatbegroting bevat in ieder geval:
 - a. Beschouwingen over de geboekte resultaten op de taakstellingen in de voorafgaande periode.
 - b. Beschouwingen over de betekenis van de voor het komende jaar voorgestelde klimaatbegroting voor de gemeente en haar inwoners.
 - c. Beschouwingen over de nationale ontwikkelingen met betrekking tot de klimaatproblematiek.
 - d. Beschouwingen over de te verwachten ontwikkelingen in het gemeentelijk beleid met betrekking tot de klimaat- en energieproblematiek en andere daarmee samenhangende ontwikkelingen voor de hierop volgende vier jaar.
4. Burgemeester en wethouders zijn gehouden aan de in het klimaatplan voorgestelde basismaatregelen met, in voorkomend geval, aanvullende maatregelen, tenzij met het treffen van een of meerdere andere maatregelen aantoonbaar hetzelfde resultaat bereikt zal worden.
5. Burgemeester en wethouders leggen na afloop van een begrotingsjaar verantwoording af over het, op basis van de klimaatbegroting, gevoerde beleid en over de effectiviteit daarvan.
6. Indien in enig jaar de taakstelling niet wordt gehaald, wordt de omvang van de taakstelling voor de betreffende portefeuille, voor de daaropvolgende twee jaren verhoogd met de betreffende onderschrijding, tenzij anders overeengekomen wordt met de leden van de raad.

Artikel 5. Slotbepalingen

1. Deze verordening wordt aangehaald als de Klimaatverordening gemeente Eindhoven.
2. Het bepaalde in deze verordening geldt niet voor situaties waarin wordt voorzien door wetten, algemene maatregelen van bestuur of provinciale verordeningen.
3. De verordening treedt in werking met ingang van de dag na die van de bekendmaking.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering d.d.

R. van Gijzel, burgemeester

J. Verheugt, griffier

